Elektronicznie podpisany przez:
Izabela Chrulska
dnia 5 października 2026 r.

UCHWAŁA Nr RIO.II-00313-25/2026

z dnia 5 października 2026 r.

Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku

w sprawie wyrażenia opinii o możliwości spłaty przez Gminę Czeremcha pożyczki/kredytu długoterminowego w wysokości 1.500.000 zł przeznaczonego na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań dłużnych.

Na podstawie art. 13 pkt 1 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2025 r. poz. 7), art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2025 r. poz. 1483 ze zm.) oraz Zarządzenia Nr 7/2023 z dnia 27 lipca 2023 r. Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku w sprawie wyznaczenia składów orzekających i ich przewodniczących:

Skład Orzekający w osobach:
Izabela Chrulska – przewodnicząca
Małgorzata Rutkowska – członek
Maria Wasilewska – członek

opiniuje pozytywnie

możliwość spłaty przez Gminę Czeremcha planowanej do zaciągnięcia w 2026 roku pożyczki lub kredytu długoterminowego w wysokości 1.500.000 zł na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań dłużnych.

Uzasadnienie

Wójt Gminy Czeremcha pismem Nr FN.3052.3.2026.EK z dnia 24 września 2026 r, które wpłynęło do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku w dniu 24 września 2026 r., zwrócił się o wydanie opinii dotyczącej możliwości spłaty pożyczki lub kredytu długoterminowego w kwocie 1.500.000 zł. Planowane zobowiązanie ma zostać przeznaczone na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań dłużnych.

Skład Orzekający, dokonując oceny możliwości spłaty planowanego zobowiązania i analizy posiadanych dokumentów, stwierdza co następuje. Zaciągnięcie zobowiązania długoterminowego w wysokości 1.500.000 zł znajduje podstawę prawną w Zarządzeniu Wójta Gminy Czeremcha Nr 216/26 z dnia 24 września 2026 r. w sprawie zaciągnięcia pożyczki lub kredytu długoterminowego.
Zgodnie z § 1 wskazanego Zarządzenia, Gmina Czeremcha postanowiła zaciągnąć w 2026 roku pożyczkę długoterminową lub kredyt długoterminowy w wysokości 1.500.000 zł z przeznaczeniem

na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Termin spłaty zobowiązania, zgodnie z § 2 Zarządzenia został określony na lata 2027-2031, natomiast zgodnie z § 3 Zarządzenia źródłem jego spłaty wraz z odsetkami będą dochody własne Gminy.

Podejmując powyższe czynności, Wójt Gminy Czeremcha działał w ramach upoważnienia udzielonego przez Radę Gminy Czeremcha w §12 pkt 1 uchwały Nr XVIII/95/25 z dnia 29 grudnia 2025 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Czeremcha na 2026 r. Jednocześnie kwota planowanego zobowiązania mieści się w limitach określonych w §7 pkt 2 ww. uchwały. Rada Gminy ustaliła w nim limity zobowiązań z tytułu kredytów bądź pożyczek zaciąganych m.in. na: spłatę wcześniejszych zobowiązań w kwocie 1.500.000 zł. Tym samym przeznaczenie pożyczki/kredytu pozostaje zgodne z regulacjami art. 89 ust. 1 pkt 3 w zw. z art. 212 ust. 1 pkt 6 oraz art. 91 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. W konsekwencji Wójt Gminy Czeremcha, podejmując Zarządzenie o zaciągnięciu zobowiązania w wysokości 1.500.000 zł działał w granicach udzielonego upoważnienia oraz określonych przez Radę Gminy limitów.

Z uchwały budżetowej Gminy Czeremcha na 2026 rok, uwzględniając zmiany dokonane do dnia wydania niniejszej opinii wynika, że budżet wykazuje:

—dochody ogółem 31.024.532,91 zł, (bieżące 19.803.197,04 zł, majątkowe 11.221.335,87 zł);

—wydatki ogółem 31.316.824,10 zł, (bieżące 20.887.893,83 zł, majątkowe 10.428.930,27 zł).

Różnica pomiędzy planowanymi dochodami a wydatkami budżetu wskazuje na deficyt w wysokości 292.291,19 zł. Jego finansowanie nastąpi z:

—niewykorzystanych środków na rachunku bieżącym wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu w kwocie 241.752,59 zł;

—wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust.2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w kwocie 50.538,60 zł.

Wskazane źródła finansowania planowanego deficytu pozostają zgodne z katalogiem źródeł określonych w art. 217 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Z konstrukcji budżetu przedstawionej w załączniku nr 4 do uchwały Nr XXIII/119/26 z dnia 9 września 2026 r.) wynika, że łączna kwota przychodów zaplanowanych na 2026 rok wynosi 3.305.241,19 zł (par. 905 kwota 241.752,59 zł; par. 950 wolne środki 1.563.488,60 zł; par. 952 pożyczki/kredyty kwota 1.500.000 zł). Łączna planowana kwota rozchodów budżetu wynosi 3.012.950 zł (par. 992 w kwocie 1.500.000 zł; §963 w kwocie 1.512.950 zł).

Skład Orzekający, odnosząc się do przychodów wewnętrznych angażowanych do finansowania budżetu 2026 roku, stwierdza, że analiza sprawozdawczości sporządzonej na dzień 31.12.2025 roku wykazuje, że gmina będzie dysponowała przychodami wewnętrznymi w ogólnej kwocie 1.805.241,19 zł, które możliwe są do zaangażowania w budżecie 2026 roku. Należy przy tym wskazać, iż środki te Gmina zamierza w całości przeznaczyć na pokrycie planowanego deficytu budżetu oraz na sfinansowanie części spłat wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Prognozowana sytuacja finansowa Gminy Czeremcha, w tym także kształtowanie się długu jednostki została przestawiona w uchwale Nr XXIII/118/26 Rady Gminy Czeremcha z dnia 9 września 2026 roku w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czeremcha na lata 2026-2031 wraz z prognozą kwoty długu i spłat zobowiązań na lata 2026-2031. Wartości przyjęte w tej Prognozie dla 2026 roku w zakresie wyniku budżetu, przychodów i rozchodów oraz długu jednostki samorządu terytorialnego odpowiadają wielkościom wynikającym z budżetu Gminy po dokonanych zmianach. Tym samym zachowana została zgodność, o której mowa w art. 229 ustawy o finansach publicznych. Z danych zawartych w Wieloletniej Prognozie Finansowej wynika, że najwyższy poziom zadłużenia Gminy Czeremcha przypada na koniec 2026 roku i wynosi 8.300.000 zł. Kwota ta w odniesieniu do planowanych dochodów ogółem w tym roku stanowi 26,75%, natomiast do dochodów bieżących 41,91%. W kolejnych latach objętych Prognozą, tj. w latach 2027-2031 Gmina nie planuje zaciągania kolejnych zobowiązań dłużnych. Jednocześnie w każdym z tych lat zaplanowano budżety z nadwyżką. Planowane nadwyżki mają służyć zabezpieczeniu rozchodów związanych ze spłatą wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Uwzględniając prognozowany poziom zadłużenia Gminy, we wszystkich latach Prognozy zaplanowano wydatki na obsługę długu zaciągniętego i planowanego do zaciągnięcia zobowiązania (kol. 2.1.3).

Skład Orzekający stwierdza, iż w wykazanych w Prognozie wartości wynika, że w latach 2026-2031 nie zostanie naruszona relacja, o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych, tzn. wskaźniki planowanych w poszczególnych latach spłat zobowiązań (wynikające z relacji po lewej stronie nierówności we wzorze z art. 243 ustawy o finansach publicznych) nie przekroczą wskaźników dopuszczalnych limitów spłat zobowiązań (określonych po prawej stronie nierówności we wzorze). Porównanie tych wskaźników (kol. 8.1; kol. 8.3.1) w latach 2026-2031 wskazuje, że prognozę kwoty długu sporządzono z zachowaniem rezerw limitowych, które kształtują się od 1,16% (2030 r.) do 6,04% (2026 r.).

Powyższe kształtowanie się wskaźnika spłaty zobowiązań z uwagi na konstrukcję relacji określonej w art. 243 ust 1 ustawy o finansach publicznych opiera się przede wszystkim na nadwyżkach operacyjnych, stanowiących dodatnie różnice między dochodami i wydatkami bieżącymi (sald operacyjnych spełniających reguły wydatkowe z art. 242 ustawy).
W budżecie 2026 roku wynik z działalności bieżącej Gminy zamyka się niedoborem operacyjnym w wysokości (-) 1.084.696,79 zł, co jest zgodne z art. 296a ust. 2 ustawy o finansach publicznych.
W pozostałych latach objętych Prognozą, tj. w okresie 2027-2031 zaplanowano osiąganie nadwyżek operacyjnych. Ich wysokości została określona w przedziale od 1.610.000 zł do 1.900.000 zł.
Nadwyżka operacyjna zrealizowana w latach 2019 – 2025 wynosiła od 52.342,87 zł do 2.617.231,66 zł. Średnia arytmetyczna z tych lat wynosi 1.350.179,45 zł. Na tle danych zrealizowanych w latach poprzednich nadwyżki operacyjne w okresie objętym Prognozą zostały oszacowane na poziomie nieznacznie odbiegającym od średniej z tych lat. Można uznać, że zakładany poziom nadwyżek operacyjnych możliwy jest do osiągnięcia, choć wymaga zachowania odpowiedniej dyscypliny zarówno na etapie planowania, jak i wykonywania wydatków bieżących.

Mając na względzie przedstawione dane planistyczne, prognostyczne oraz wynikające ze sprawozdawczości, Skład Orzekający, wydał pozytywną opinię o możliwości spłaty planowanej do zaciągnięcia w 2026 roku pożyczki/kredytu długoterminowego w kwocie 1.500.000 zł. Jednocześnie podkreśla, że niezbędne jest stałe i wnikliwe monitorowanie przez Gminę założeń określanych w Wieloletniej Prognozie Finansowej pod kątem faktycznej realizacji i dokonywania bieżącej jej korekty.

W świetle powyższych ustaleń Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

POUCZENIE

Od niniejszej uchwały służy prawo wniesienia odwołania do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku, ul. Branickiego 13, w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodnicząca Składu Orzekającego
Izabela Chrulska